

నవదుర్గా పంచకమ్ (మన్మాక్రాన్తా వృత్తమ్)

పల్లవి

- ఓం ఐం శ్రీం శ్రీం వర మను తనుం మాతరం రాధయేంహామ్।
- ఆయాసి క్షాణ్త ప్రమితి సదయాం మాతృకాన్తాం శ్రయేంహామ్

అనుపల్లవి

సర్వార్థమ్ ప్రశమనకర్తిం మాతరం పూజయేంహామ్।

దుర్గాం దేవీం నవవిధ గుణాం సుచ్ఛిదానంద రూపామ్॥

చరణం

1) మేనా పుత్రీం శివ నిజపతిం శైలపుత్రీం భజేంహామ్

ధీక్షావధారాం వ్రత విధి పరాం బ్రహ్మచారిణ్యమాం తామ్

లక్ష్మీరూపాం వినత సుఖిదాం చంద్రఘుంటాం భజేంహామ్

కూప్తాండాంతాం కలుష హరణాం చోదయుత్రీం మహేశీమ్॥ 1

2) వాత్సల్యతా రదర పరిగతా స్కందమాతా ప్రణమ్యా|

సౌమ్యం నేత్త త్రయ సుభరణాం నోమి కాత్యాయనీం తామ్|

కాళీ నిత్య పరిహార తమాః కాలరాత్రీదితా సో|

జ్ఞానానందా గురువర నిభూ సో మహా గోరక్షా మే॥ 2

---

3) దాత్రీ సిద్ధిం పర మభయదా సిద్ధిదాత్రీ భవానీ|

వాచం వాచం ప్రణత సిరసో నామ దుర్గాంజికాయాః|

మోచం మోచం ద్వయగత భయం ధన్యజీవో భవాని|

బిహ్మినందం నిరుపమఘునం తద్దయాయా భజామి॥ 3

---

4) మందం మందం మమకృతి.మతాం కర్తృతా పొశభేత్తి

మందాక్రూన్తా ఽసిద సులవన కేశ జాతాపనోదామ్

మన్మే పుంసి ప్రణత సుజనే పూర్తకారుణ్య దృష్టిమ్

మన్మస్తిత్య ఽనిశ సమవనీం మాతరం భావయేహమ్॥ 4

భావార్థము

1. ఓం ప్రీం శ్రీం వర మను తనుం మాతరం రాధయేం హామ్॥

ఓంకార పంకార ప్రీంకార శ్రీంకారములనే శ్రేష్ఠమైన మంత్రములను తన రూపముగా కలిగినటువంటి అమ్మవారిని పూజిస్తున్నాను.

2. ఆదిక్షాన్త ప్రమితి సదయాం మాతృకాం తాం శ్రయేం హామ్॥

వాస్తవానికి 'అ'కారము మొదలుకుని 'క్ష'కారము వరకు ఉన్న వర్జముల తత్త్వ జ్ఞానమును అనుగ్రహించే (తథ్వరా ప్రపంచ సారమును అంబించే) మాతృకాదేవతను ఆశ్రయిస్తున్నాను.

3. సర్వలిష్ట ప్రశమనకరీం మాతరం పూజయేం హామ్॥

ఈ జ్ఞానము వలన మా అలిష్టములన్నీ కూడా తొలగించే అమ్మవారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. (అనగా బీజాక్షర జపము, వాటితో చేసే పూజల వలన దీషాలు తొలగిపోతాయి.)

4. దుర్గాం దేవీం నవవిధ గుణాం సచ్చిదానంద రూపామ్॥

ఇలా మనలను అనుగ్రహించే సచ్చిదానంద రూపిణి అయిన దుర్గా అమ్మవారు 9 ఆకారాలతో నవదుర్గలు అనే పేరట విరాజిల్లుతున్నాయి. (ఇక్కెను ఆ నవదుర్గలను స్నిగ్ధించుకుండాం.)

1. మేనా పుత్రీం శివనిజపతిం శైలపుత్రీం భజేం హామ్॥

శైలపుత్రి అనగా హిమవంతుని కుమారై. ఈమె తల్లి మేనాదేవి. ఇలా గీరిజా రూపములో అవతరించి, శివుడిని భర్తగా పాంచిన శైలపుత్రీ దేవిని నమస్కరిస్తున్నాను.

2. బీక్షా యథారాం వ్రతవిధి పరాం బ్రహ్మచారిణ్యమాం తామ్|

శివుడిని పాండాలంటే అకుంతమైన బీక్ష కావాలి. అందుకు మౌనము నిరాహారత్వము మొదలైన వ్రతములు అవసరము. అటువంటి కలనవ్రతమును ఆచరించిన బ్రహ్మచారిణి (ఉమాదేవిని) భజిస్తున్నాను.

3. లక్ష్మీరూపాం వినత సుఖుదాం చంద్రఫుంటాం భజేంహామ్|

తనకు మొక్కిన వాలకి దాలద్యము లేకుండా చేసి సుఖమును కలిగించే చంద్రఫుంటా దేవి లక్ష్మి స్వరూపము. ఆవిడను సేవిస్తున్నాను.

4. కూష్మాండాం తాం కలుషహారణాం చీదయత్తిం మహాశీమ్|

మన పాపాలను పోగింటే అమ్మవాల రూపానికి కూష్మాండా అని పేరు. (కూష్మాండ మంత్రములు మహాపాతకములను సహితం పోగిండతాయని వేదము చెప్పంటి.) మహాశ్వరుడి పట్టపురాణి అయిన ఆ దుర్గాంబిక, మన బుద్ధులను సన్మార్గమునందు ప్రేరేపించి రక్షించుగాక.

5. వాత్సల్యేతా యదరపరిగతా స్కందమాతా ప్రణమ్యా|

తల్లి యొక్క ప్రథానమైన గుణములు వాత్సల్యము, ఆదరణ, ఇటువంటి ప్రేమాదర మూర్తిని స్కందమాత అన్నారు. కుమారస్వామికి తల్లి అయిన దుర్గాదేవికి మాతృ సుఖము కావాలి అనుకునేవారు నమస్కరించాలి.

6. సామ్యం నేత్తు త్రయ సుభరణాం నోమి కాత్యాయనీం తామ్|

పువ్వులాంటి కోమలమైన ముఖము కలబి కాత్యాయనీ దేవి. ఈవిడకి 3 నేత్తములున్నాయి. సామ్య స్వభావము కావాలనుకునే నేను కాత్యాయనికి నమస్కరిస్తున్నాను. (ఈమె కాత్య మహార్షికి కుమారెగా అవతలించిందని పురాణ ప్రసిద్ధి).

7. కాళీ నిత్య పరిపూత తమః కాలరాత్రీదితా సా।

తమో గుణముకు సంకేతమైన నల్లని రంగులో భాసిల్లే దేవిని కాళీ అన్నారు. మనలోని అజ్ఞానమనే చీకటిని పోగింటే ఈ కాళరాత్రి దేవికే నిత్య అని మరో పేరు. నాలోని తామసిక ప్రవృత్తిని ఉపసంహరించేందుకై, ఈ కాళరాత్రీదేవి నా చేత స్తుతించబడినది.

8. జ్ఞానానందా గురువర నిఖా సా మహరీ గౌలికా మే।

తామసిక ప్రవృత్తి పోయిన తరువాత మిగిలే, శుద్ధ జ్ఞానము వలన కలిగే ఆనందమునే తన రూపముగా కలిగినది మహరీగారి. మనకు జ్ఞానమునంచించే సమయంలో అమ్మవారు గురురూపముగా విరాజిల్లుతూ, ఆనందమయస్త్రితికి చేరుస్తుంది.

9. దాత్రీ సిద్ధిం పర మభయదా సిద్ధిదాత్రీ భవానీ।

ఆ జ్ఞానానందము వలన మనకు పరమార్థము సిద్ధిస్తుంది. దైవతభావము లేదు కాబట్టి భయము కూడా ఉండడు. ఇలా మోక్షమును ఇచ్చే భవానీదేవి సిద్ధిదాత్రి అనే ఏవ పేరుతో ప్రసిద్ధమైనది.

1. వాచం వాచం ప్రణత శిరసా నామ దుర్గాంజికాయాః।

2. మోచం మోచం ద్వయగత భియం ధన్యజీవో భవాని।

3. బ్రహ్మనందం నిరుపమఃమనం తద్దయాయా భజామి॥

ఆ దుర్గాంజక యొక్క నామములను భక్తితో శిరస్సు వంచి పలుకుతూ, పలుకుతూ ఇతరుల వల్ల వస్తుందని భావించే భయమును వచిలిపెడుతూ, నేను ధన్యజీవిని కావాలి ఇలా భయము పోగా మిగిలేచి నిరుపమానమైన బ్రహ్మనందమే. ఆ ఆనందాన్ని అమ్మవారి దయవల్ల పొందుతున్నాను.

● మందం మందం మమ.కృతి.మతాం   కర్తృతా పాశభేత్తీ॥

మందాక్రాన్తా   ఎసిద సులవన   క్లేశ జాతాపనోదామ్యా

మన్మే పుంసి   ప్రణత సుజనే   పూర్ణకారుణ్య దృష్టిమ్యా

మన్మస్త్రీత్వా   ఎనిశ సమవనీం   మాతరం భావయేం హమ్యా॥

వాస్తుముగా అమ్మవారు భక్తులను అనుగ్రహించే విధానము చాలా గొప్పగా ఉంటుంది. తాను ఏదైన పని చేస్తున్నాను అనుకునే వాడికి వాటిపై అభికారము, ఫలాపేళ్ళ ఉంటాయి. ఇదే మమకారము. తద్వారా సుఖి దుఃఖాలు ఉంటాయి. కాబట్టి సుఖిదుఃఖాలకు మూలము తాను చేస్తున్నాను అనే అహంకారమే.

తనను ఆశ్రయించిన ప్రతివ్యక్తిలోని మమకారమునే మోహపాశమును, నెమ్ముభినెమ్ముభిగా తొలగిస్తుంది. అసిదము అంటే కత్తి. (పైద్యదు నొప్పి తెలియకుండా చికిత్స చేసినట్లుగా) జ్ఞానమునే కత్తితో నెమ్ముభిగా చేచించి, మనయొక్క క్లేశములన్నింటిని పోగిండుతుంది.

మందకొడి వారైనా పర్యాలేదు. మంచితనమును గలిగిన భక్తుల యందు అమ్మవారు, పూర్ణమైన కరుణాదృష్టిని కలిగి ఉంటుంది. కేవలం, తన మందపశసము చేతనే మనకు కావలసిన రక్షణ ఇచ్చే, ఆ జగదంబను మనసారా భావన చేస్తున్నాను.

మన్మథ నామ సంవత్సర దేవి నవరాత్రి

సరస్వతీపూజ 18- 10- 2015

नवदुर्गा पंचकम् - (मन्दाक्रान्ता वृत्तम्)

ओं ऐं ह्रीं श्रीं वर मनु तनुं मातरं राधयेऽहम्।
 आऽदि क्षान्त प्रमिति सद्यां मातृकां तां श्रयेऽहम्
 दुर्गा देवीं नवविधि गुणां सच्चिदानन्द रूपाम्॥।
 सर्वारिष्ट प्रशमनकरीं मातरं पूजयेऽहम्॥। 1॥

1.	मेना पुत्रीं	शिव निजपतिं	शैलपुत्रीं भजेऽहम्।	
2.	दीक्षाऽधारां	ब्रत विधि परां	ब्रह्मचारिण्युमां ताम्।	
3.	लक्ष्मीरूपां	विनत सुखदां	चन्द्रघण्टां भजेऽहम्।	
4.	कूष्माण्डां तां	कलुष हरणां	चोदयित्रीं महेशीम्।	2॥
5.	वात्सल्येता	ऽदर परिगता	स्कन्दमाता प्रणम्या।	
6.	सौम्यां नेत्र	त्रय सुभरणां	नौमि कात्यायनीं ताम्।	
7.	काळी नित्या	परिहृत तमाः	कालरा.त्रीडिता सा।	
8.	ज्ञानानन्दा	गुरुवर निभा	सा महा गौरिका मे।	3॥
9.	दात्री सिद्धिं	पर मभयदा	सिद्धिदात्री भवानी।	
•	वाचं वाचं	प्रणत शिरसा	नाम दुर्गाम्बिकायाः।	
•	मोचं मोचं	द्वयगत भियं	धन्यजीवो भवानि।	
•	ब्रह्मानन्दं	निरुपमघनं	तद्याया भजामि॥।	4॥
•	मन्दं मन्दं	मम.कृति.मतां	कर्तृता पाशभेत्ती॥।	
•	मन्दाऽक्रान्ता	ऽसिद् सुलवन	क्लेश जातापनोदाम्।	
•	मन्दे पुंसि	प्रणत सुजने	पूर्णकारुण्य दृष्टिम्।	
•	मन्दस्मित्या	ऽनिश समवनीं	मातरं भावयेऽहम्॥।	5॥

నవదుర్గ పంచకమ్ - (మన్మాత్రాన్తా వృత్తమ్)

ఓం ఏం హ్రీం శ్రీం	వర మను తనుం	మాతరం రాధయేంహామ్.	
ఆవది క్షాన్త	ప్రమితి సదయాం	మాతృకాం తాం శ్రయేంహామ్	
దుర్గాం దేవీం	నవవిధ గుణాం	సచ్చిదానంద రూపామ్..	
సర్వలిష్ట	ప్రశమనకరీం	మాతరం పూజయేంహామ్.. 1..	
1. మేనా పుత్రీం	శివ నిజపతిం	శైలపుత్రీం భజేంహామ్.	
2. బీక్షావధారాం	వ్రత విధి పరాం	బ్రహ్మచారిణ్యమాం తామ్.	
3. లక్ష్మీరూపాం	వినత సుఖుదాం	చంద్రఘుణాం భజేంహామ్.	
4. కూచ్ఛ్లాణ్డాం తాం కలుష హరణాం	చీదయిత్తీం మహేశీమ్.	2..	
5. వాత్సల్యేతా	యదర పరిగతా	స్వాన్మాతా ప్రణమాయ.	
6. సామ్యాం నేత్త	త్రయ సుభరణాం	నౌమి కాత్యాయనీం తామ్.	
7. కాళీ నిత్య	పరిహృత తమాః	కాలరాత్రీడితా సౌ.	
8. జ్ఞానానన్దా	గురువర నిభా	సౌ మహా గౌలకా మే.	3..
9. దాత్రీ సిద్ధిం	పర మభయదా	సిద్ధిదాత్రీ భవానీ.	
* వాచం వాచం	ప్రణత శిరసా	నామ దుర్గామ్మికాయాః.	
* మోచం మోచం	ద్వయగత భియం	ధన్యజీవీ భవాని.	
* బ్రహ్మనన్దం	నిరుపమఘునం తద్దయాయా భజామి..	4..	
* మన్దం మన్దం	మమ.కృతి.మతాం	కర్తృతా పాశబ్దేత్తీ..	
* మన్మాత్రాన్తా	ఎసిద సులవన	క్లేశ జాతాపనోదామ్.	
* మన్మే పుంసి	ప్రణత సుజనే	పూర్ణకార్యణ్య దృష్టిమ్.	
* మన్మస్తిత్య	ఎనిశ సమవనీం	మాతరం భావయేంహామ్..	
		5.	